

**RACZYŃSKI
SKALSKI
& PARTNERS**

RADCOWIE
PRAWNI
ADWOKACI

NOWE KOMUNIKATY GENERALNEGO INSPEKTORA INFORMACJI FINANSOWEJ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2022 R.

W dniu 14 stycznia 2022 roku na stronie internetowej Ministerstwa Finansów dotyczącej działalności Generalnego Inspektora Informacji Finansowej¹ (dalej „GIIF”) pojawiły się cztery istotne komunikaty:

1. „Komunikat nr 35 ws. ogólnogrupowych procedur w zakresie AML/CFT oraz korzystania z usług podmiotów trzecich przy stosowaniu środków bezpieczeństwa finansowego”²,
2. „Komunikat nr 36 ws. oceny ryzyka instytucji obowiązanych”³,
3. „Komunikat nr 37 ws. zasad odnotowywania rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w CRBR a ustalonymi przez instytucje obowiązane informacjami o beneficjencie rzeczywistym klienta”⁴,
4. „Komunikat nr 38 ws. braku możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret pierwszym–czwartym ustawy AML”⁵.

Przedmiotowe komunikaty GIIF dostarczają instytucjom obowiązanych (dalej „IO”) cennych wskazówek interpretacyjnych oraz prezentują praktyczne spojrzenie GIIF na sposób wypełniania obowiązków z zakresu AML/CFT przez IO.

I. Komunikat nr 35 – procedura grupowa oraz korzystanie z usług podmiotów trzecich przy stosowaniu środków bezpieczeństwa finansowego

Zgodnie z Komunikatem:

1. Obowiązek przyjęcia procedury grupowej, o której mowa w art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (dalej „ustawa AML”), obejmuje tylko sytuacje gdy w skład grupy wchodzi co najmniej:
 - dwa podmioty, które są IO w rozumieniu ustawy AML lub IO i jednostka zależna z większościovym udziałem tej IO, która podlega obowiązkom z obszaru AML/CFT w kraju swojej siedziby,
lub
 - IO i jej oddział w państwie trzecim;
2. Procedura grupowa ma na celu przeciwdziałanie praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu i zasadne jest, aby objęte nią były tylko IO oraz podmioty z siedzibą w krajach trzecich, prowadzące działalność odpowiadającą działalności podmiotów zobowiązanych zdefiniowanych w przepisach UE;
3. Jeśli w ramach grupy obejmującej wyłącznie podmioty krajowe, funkcjonuje tylko jeden podmiot, który ma charakter IO (inne podmioty grupy nie mają takiego statusu) to nie jest wymagane wprowadzanie procedury grupowej;
4. Procedura grupowa powinna zostać stworzona także gdy IO utworzyła oddział w państwie trzecim;
5. Procedura grupowa musi zawierać elementy obowiązkowe dotyczące wymiany i ochrony informacji przekazywanych na potrzeby wykonywania obowiązków z zakresu AML/CFT pomiędzy podmiotami, na które są nałożone obowiązki z obszaru AML/CFT, wchodzącymi w skład grupy;

6. Procedura grupowa oraz może zawierać elementy fakultatywne. To jakie elementy fakultatywne mogą znaleźć się w procedurze będzie zależało od podmiotów wchodzących w skład grupy i charakteru ich działalności;
7. Według GIIF, w procedurze grupowej powinny znaleźć się postanowienia dotyczące:
 - tworzenia wewnętrznych polityk i procedur, które zapewnią wysokie standardy zatrudniania pracowników w podmiotach w ramach grupy,
 - stałego programu szkolenia pracowników,
 - powołania niezależnego audytu w grupie, który pozwoli na testowanie poszczególnych elementów systemu AML/CFT funkcjonujących w podmiotach wchodzących w skład grupy.
8. Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy AML, IO mogą korzystać z usług podmiotu trzeciego przy stosowaniu środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1–3 ustawy AML, pod warunkiem niezwłocznego przekazywania przez ten podmiot, na żądanie IO, niezbędnych informacji oraz dokumentów dotyczących zastosowanych środków bezpieczeństwa finansowego, w tym kopii dokumentów uzyskanych podczas stosowania środków bezpieczeństwa finansowego polegających na identyfikacji klienta i beneficjenta rzeczywistego (dalej: „BR”) oraz weryfikacji ich tożsamości, w szczególności za pomocą środków identyfikacji elektronicznej oraz usług zaufania umożliwiających identyfikację elektroniczną w rozumieniu rozporządzenia 910/2014;
9. Według GIIF, IO może korzystać z usług przy stosowaniu określonych środków bezpieczeństwa finansowego tylko takiego podmiotu trzeciego, który umożliwi niezwłoczne przekazywanie niezbędnych informacji oraz dokumentów;
10. W sytuacji gdy warunki techniczne po stronie IO nie pozwalają na to, aby niezwłocznie otrzymywała takie informacje lub dokumenty to nie może ona korzystać z usług podmiotów trzecich przy stosowaniu środków bezpieczeństwa finansowego;
11. Niezwłocznie w rozumieniu art. 47 ust 1 ustawy AML oznacza na bieżąco, natychmiast lub od ręki;
12. Niezwłoczność może być zapewniona poprzez zawarcie właściwej umowy pomiędzy IO, a podmiotem trzecim, która ureguluje zasady wymiany informacji i techniczne ustalenia, które pozwolą przekazywać informacje niezwłocznie;
13. Dodatkowo zasadne jest wprowadzenie przez IO i podmiot trzeci mechanizmów, które:
 - będą w sposób właściwy chroniły przetwarzanie danych osobowych, które są przekazywane oraz,
 - umożliwią zapewnienie niezwłoczności przekazywania danych w sytuacji, gdy podstawowa droga komunikacji pomiędzy IO i podmiotem trzecim ulegnie awarii oraz,
 - zabezpieczą kanał komunikacji przed atakiem hakerskim.
14. Niezwłocznie w rozumieniu art. 47 ust 1 ustawy AML oznacza na bieżąco, natychmiast lub od ręki;
15. IO, które chcą korzystać lub korzystają przy stosowaniu środków bezpieczeństwa finansowego z usług podmiotów trzecich muszą stale monitorować zmiany na listach państw

wysokiego ryzyka prowadzonych przez The Financial Action Task Force (dalej „**FATF**”), organizacje i organy powiązane z FATF oraz na listach Komisji Europejskiej;

16. Przepisy ustawy AML przewidują, że nie ma możliwości korzystania z usług świadczonych przez podmiot trzeci z siedzibą w państwie trzecim wysokiego ryzyka, chyba że spełniono warunki określone w art. 47 ust. 4 pkt 1 lub 2 ustawy AML;

II. Komunikat nr 36 – ocena ryzyka IO

Zgodnie z Komunikatem:

1. W świetle art. 27 ust. 1 ustawy AML, IO mają obowiązek identyfikować i oceniać ryzyko związane z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odnoszące się do ich działalności, z uwzględnieniem czynników ryzyka dotyczących klientów, państw lub obszarów geograficznych, produktów, usług, transakcji lub kanałów ich dostaw. Działania te powinny być proporcjonalne do charakteru i wielkości IO;
2. Ocena ryzyka z art. 27 ust. 1 ustawy AML dotyczy identyfikacji i oceny ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odnoszącego się do ogólnej działalności IO - w oderwaniu od konkretnego i indywidualnego stosunku gospodarczego oraz konkretnej i indywidualnej transakcji okazjonalnej (tzw. „ogólna ocena ryzyka”);
3. Ocena ryzyka z art. 33 ust. 2 i 3 ustawy AML dotyczy rozpoznania i oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z konkretnym i indywidualnym stosunkiem gospodarczym IO z klientem lub z konkretną i indywidualną transakcją okazjonalną (tzw. „indywidualna ocena ryzyka”);
4. Ogólna ocena ryzyka wpływa na indywidualną ocenę ryzyka i na odwrót;
5. IO podczas rozpoznawania i oceny ryzyka prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu związanego z konkretnym stosunkiem gospodarczym lub z transakcją okazjonalną powinny wykorzystywać informacje i wnioski wynikające z ogólnej oceny ryzyka.
6. Stanowisko UKNF dotyczące oceny ryzyka IO z 15 kwietnia 2020 r.⁶ wskazuje na dobre praktyki w zakresie ogólnej oceny ryzyka. GIIF zachęca do zapoznania się z Stanowiskiem UKNF oraz dostosowania działalności IO do wytycznych zawartych w tym dokumencie;
7. Każda IO powinna znać i rozumieć ryzyko prania pieniędzy i finansowania terroryzmu na jakie jest narażona w związku z charakterem oraz zakresem prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej;
8. Ogólna ocena ryzyka musi być bezwzględnie dostosowana do charakteru i zakresu działalności prowadzonej przez IO;
9. GIIF przestrzega, iż stosowanie wzorów ogólnych ocen ryzyka (przykładowo dostępnych w źródłach otwartych) bez dokładnego dostosowania ich do konkretnego i indywidualnego charakteru i zakresu działalności naraża IO na zarzut niedopełnienia obowiązku ustawowego (zagrożonego nałożeniem kary administracyjnej).

III. Komunikat nr 37 - zasady odnotowywania rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w CRBR a ustalonymi przez IO informacjami o beneficjencie rzeczywistym klienta

Zgodnie z Komunikatem:

1. IO mają obowiązek odnotować rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w Centralnym Rejestrze Beneficjentów Rzeczywistych⁷ (dalej „CRBR”) a ustalonymi przez nią informacjami o BR klienta i podjąć czynności w celu wyjaśnienia przyczyn tych rozbieżności;
2. W przypadku potwierdzenia odnotowanych rozbieżności IO mają obowiązek przekazać Ministrowi Finansów zweryfikowaną informację o tych rozbieżnościach wraz z uzasadnieniem i dokumentacją dotyczącą odnotowanych rozbieżności;
3. IO są zobligowane do identyfikacji każdego BR klienta oraz podjęcia uzasadnionych czynności w celu weryfikacji jego tożsamości oraz ustalenia struktury własności i kontroli klienta. W ocenie GIIF, do prawidłowego wykonania nałożonego obowiązku przydatne jest zapoznanie się z informacjami o BR, które zostały zgłoszone do CRBR przez podmioty, o których mowa w art. 58 pkt 1-13 ustawy AML;
4. IO powinna uwzględnić informacje zgromadzone w CRBR podczas stosowania środka bezpieczeństwa finansowego;
5. IO nie mogą polegać wyłącznie na informacjach pochodzących z CRBR;
6. Odnosząc się do przepisów art. 61a ust. 1 ustawy AML, IO jest zobowiązana:
 - zastosować środek bezpieczeństwa finansowego określony w art. 34 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy AML polegający na identyfikacji BR oraz podejmowaniu uzasadnionych czynności w celu weryfikacji jego tożsamości,
 - zastosować środek bezpieczeństwa finansowego określony w art. 34 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy AML polegający na identyfikacji BR oraz podejmowaniu uzasadnionych czynności w celu ustalenia struktury własności i kontroli – w przypadku klienta będącego osobą prawną, jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub trustem,
 - ustalić i odnotować rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w CRBR a ustalonymi informacjami o BR klienta (w wewnętrznej procedurze AML/CFT powinny zostać uwzględnione zasady odnotowywania rozbieżności),
 - podjąć czynności w celu wyjaśnienia przyczyn rozbieżności (przykładowo skontaktować się z klientem, wyjaśnić sposób ustalenia BR przez klienta, wyjaśnić sposób ustalenia struktury własności i kontroli przez klienta, wyjaśnić czy sposób ustalenia BR oraz struktury własności i kontroli klienta przez IO był prawidłowy, wyjaśnić z jakiego powodu klient uznał daną osobę za BR, zebrać nowe informacje i dokumenty),
 - potwierdzić odnotowane rozbieżności (przykładowo potwierdzić, iż IO nie popełniła błędu podczas ustalania BR oraz struktury własności i kontroli klienta, w miarę możliwości potwierdzić, że informacja o BR w CRBR nie jest prawidłowa, potwierdzić przyczyny rozbieżności, ustalić czy rozbieżność ma charakter pozorny czy faktyczny),

- sporządzić uzasadnienie rozbieżności (przykładowo wskazać i udokumentować jakie czynności IO podjęta w celu identyfikacji i weryfikacji BR oraz struktury własności i kontroli klienta, jakie informacje i dokumenty były podstawą ustalenia przez IO BR klienta oraz struktury własności i kontroli klienta, jakie informacje lub dokumenty były podstawą do stwierdzenia rozbieżności, jakie czynności IO podjęta w celu potwierdzenia odnotowanych rozbieżności, jakie informacje IO otrzymała w toku potwierdzania odnotowanych rozbieżności, jakie wnioski wynikają z analizy zebranych informacji i dokumentów, z jakich powodów IO uznała, że rozbieżność ma charakter faktyczny),
 - przekazać MF zweryfikowaną informację o tych rozbieżnościach wraz z uzasadnieniem i dokumentacją dotyczącą odnotowanych rozbieżności - IO przekazuje uzasadnienie sporządzone zgodnie z instrukcjami wskazanymi powyżej oraz przesyła pełną dokumentację związaną z ustaleniem BR oraz potwierdzaniem odnotowanych rozbieżności;
7. Ustawowa definicja BR, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML, stanowi katalog otwarty, a wyliczenie potencjalnych BR zawarte w lit. a-c tego przepisu ma charakter przykładowy;
 8. IO jak i podmiot zgłaszający informacje o BR do CRBR powinni analizować wszystkie przesłanki zawarte w definicji BR i ustalić każdą osobę fizyczną sprawującą bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad klientem poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez spółkę;
 9. Ustalenie BR na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a - c ustawy AML nie wyłącza obowiązku wskazania jako BR także innej osoby mogącej wywierać decydujący wpływ na czynności lub działania podejmowane przez klienta zgodnie z częścią ogólną definicji, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML;
 10. Twierdzenia przedstawione w Komunikacie znajdują potwierdzenie w uzasadnieniu nowelizacji ustawy AML: „art. 61a ust. 1 ustawy AML nakłada na IO obowiązek odnotowywania wszelkich rozbieżności pomiędzy stanem faktycznym dotyczącym klienta, ustalonym przez tę IO, a danymi dostępnymi w CRBR. Jednocześnie IO będzie musiała podjąć odpowiednie czynności w celu wyjaśnienia ustalonych rozbieżności, a w przypadku potwierdzenia rozbieżności, przekazać organowi właściwemu w sprawie rejestru informacje o stwierdzonych rozbieżnościach, wraz z uzasadnieniem. Wprowadzane przepisy mają na celu zapewnienie po stronie IO minimalnego poziomu zaangażowania w wyjaśnienie ustalonych rozbieżności, co ma za zadanie odseparowanie przypadków rozbieżności faktycznych, wynikających z występowania w CRBR danych nieprawidłowych, od rozbieżności pozornych. Rozbieżność pozorna wystąpić może na przykład w sytuacji dokonania prawidłowego wpisu do CRBR, wskazującego na zmianę właściciela osoby prawnej, w sytuacji gdy zmiana taka nie została jeszcze odnotowana w KRS. Zgłaszanie przez IO rozbieżności pozornych byłoby niepożądane, ponieważ mogłoby istotnie wpłynąć na wydłużenie czasu rozpatrywania zgłoszeń dotyczących faktycznych rozbieżności w CRBR;

11. IO jest zobligowana odnotować rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w CRBR a ustalonymi przez nią informacjami o BR klienta zgodnie z zasadami wskazanymi w Komunikacie;
12. Jako jeden z rodzajów rozbieżności należy traktować brak zgłoszenia informacji o BR w CRBR. W każdym podmiocie zobowiązanym do zgłoszenia informacji do CRBR występuje BR - w konsekwencji brak jakiegokolwiek zgłoszenia do CRBR będzie równoznaczny z rozbieżnością. Brak zgłoszenia informacji w CRBR należy bowiem odczytać jako deklarację klienta, że dana osoba fizyczna nie jest BR podmiotu zobowiązanego do zgłoszenia informacji do CRBR;
13. Odnotowywanie rozbieżności nie polega wyłącznie na prostym i mechanicznym porównywaniu informacji zgromadzonych w CRBR z odpisem z KRS klienta. Biorąc pod uwagę czas potrzebny na ujawnienie informacji w odpisie z KRS oraz potencjalnie występujące braki lub omyłki w odpisie KRS klienta (przykładowo brak wpisu kwoty udziałów klienta, wpisane błędne imię, oczywiste literówki) IO powinna dokonać weryfikacji innych dokumentów – przykładowo umowy spółki lub umowy przeniesienia własności udziałów spółki;
14. IO nie są zobligowane do porównywania informacji o osobach ustawowo uprawnionych, które dokonały zgłoszenia do CRBR z danymi osób wchodzącymi w skład organu uprawnionego do reprezentacji podmiotu (wskazanymi w odpisie z KRS). IO odnotowuje rozbieżności między informacjami zgromadzonymi w CRBR a ustalonymi przez nią informacjami o BR klienta i podejmuje czynności w celu wyjaśnienia przyczyn tych rozbieżności. W związku z tym ewentualne informacje o wątpliwościach dotyczących osób dokonujących zgłoszenia do CRBR nie są objęte obowiązkiem, o którym mowa w art. 61a ustawy AML;
15. Jako niepożądane należy uznać m.in. działania IO polegające na przekazywaniu Ministrowi Finansów:
 - informacji o ewentualnych drobnych omyłkach pisarskich w CRBR (przykładowo ewidentna literówka w imieniu BR),
 - informacji o ewentualnych nieścisłościach w odpisie KRS klienta (przykładowo nieistotny błąd w wartości udziałów klienta),
 - informacji o braku zgłoszenia informacji w CRBR przez podmioty niezobowiązane do takich zgłoszeń (przykładowo stowarzyszenie zwykłe),
 - informacji o nieścisłościach niemających wpływu na ustalenie BR (przykładowo brak wpisania drugiego imienia BR),
 - niezweryfikowanej informacji o rozbieżnościach,
 - informacji bez uzasadnienia lub ze zdawkowym uzasadnieniem;
16. Ustalenie różnic pomiędzy informacjami zgromadzonymi w CRBR a informacjami w odpisie z KRS klienta nie jest przesłanką, która w każdej sytuacji będzie wiązała się z obowiązkiem zastosowania art. 41 ustawy AML (obowiązki IO w przypadku braku możliwości zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego). W przypadku ustalenia przedmiotowej różnicy IO nie nabywa automatycznie podstaw do nieprzeprowadzenia transakcji okazjonalnej. IO ma możliwość dokonania identyfikacji BR, weryfikacji jego tożsamości oraz ustalenia struktury

- własności i kontroli klienta na podstawie różnych dokumentów – nie tylko odpisu z KRS klienta (przykładowo umowy spółki lub umowy przeniesienia własności udziałów spółki);
17. W sytuacji gdy na podstawie analizy zebranych przez IO informacji i dokumentów (weryfikacja informacji zgromadzonych w CRBR oraz dokumentów przedstawionych przez klienta) nie jest możliwe zastosowanie środka bezpieczeństwa finansowego polegającego na identyfikacji BR, weryfikacji jego tożsamości oraz ustaleniu struktury własności i kontroli klienta, to IO:
- nie nawiązuje stosunków gospodarczych,
 - nie przeprowadza transakcji okazjonalnej,
 - nie przeprowadza transakcji za pośrednictwem rachunku bankowego,
 - rozwiązuje stosunki gospodarcze;
18. GIIF zwraca uwagę, iż:
- brak ustalania i odnotowywania rozbieżności,
 - brak podejmowania czynności w celu wyjaśnienia przyczyn rozbieżności,
 - brak potwierdzania odnotowanych rozbieżności,
 - brak sporządzania uzasadnienia rozbieżności,
 - przekazywanie organowi właściwemu niezweryfikowanej informacji o rozbieżnościach,
 - przekazanie organowi właściwemu informacji bez uzasadnienia lub ze zdawkowym uzasadnieniem

może świadczyć o nieprawidłowym stosowaniu środka bezpieczeństwa finansowego, o którym mowa w art. 34 ust. 1 pkt 2 ustawy AML. Uzyskanie przez GIIF informacji o wystąpieniu tego typu przypadków wiązać się może z podjęciem wobec IO działań kontrolnych przez podmioty, o których mowa w art. 130 ust. 1 i 2 ustawy AML.

IV. Komunikat nr 38 - brak możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret pierwszym–czwartym ustawy AML

Zgodnie z Komunikatem:

1. Definicja BR, o której mowa w art. 2 ust. 2 pkt 1 ustawy AML, stanowi katalog otwarty, a wyliczenie potencjalnych BR zawarte w lit. a-c tego przepisu ma charakter przykładowy;
2. IO ma obowiązek dokonać analizy wszystkich przesłanek zawartych w definicji BR i ustalić każdą osobę fizyczną sprawującą bezpośrednio lub pośrednio kontrolę nad klientem (poprzez posiadane uprawnienia, które wynikają z okoliczności prawnych lub faktycznych, umożliwiające wywieranie decydującego wpływu na czynności lub działania podejmowane przez spółkę);
3. W przy braku możliwości ustalenia BR na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret od pierwsze do czwarte ustawy, znajduje zastosowanie tiret piąte, co skutkuje obowiązkiem wzięcia pod uwagę osób zajmujących wyższe stanowisko kierownicze;

4. Ustalenie BR na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a (tiret od pierwsze do piąte), lit. b,c ustawy AML, nie wyłącza obowiązku wskazania jako BR także innej osoby mogącej wywierać decydujący wpływ na czynności lub działania podejmowane przez klienta;
5. Klientami IO mogą być klienci:
 - w których występuje skomplikowana i wielopoziomowa struktura własności,
 - w których w strukturze własności występują podmioty zlokalizowane w krajach, które nie udostępniają publicznie szczegółowych informacji – przykładowo o BR.Okoliczności takie jak skomplikowana i wielopoziomowa struktura własności czy brak publicznych informacji o strukturze własności co do zasady samoistnie nie stanowią okoliczności (które mogłyby zostać traktowane jako udokumentowany brak możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych) pozwalających na wskazanie jako BR osoby fizycznej zajmującej wyższe stanowisko kierownicze;
6. Bez względu na to jak bardzo skomplikowana i wielopoziomowa struktura własności klienta występuje oraz czy brakuje publicznych informacji o strukturze własności klienta – IO jest zobligowana do podjęcia działań zmierzających do identyfikacji BR, weryfikacji jego tożsamości oraz ustalenia struktury własności i kontroli klienta;
7. GIIF przypomina, iż zgodnie z art. 43 ust. 2 pkt 4 ustawy AML o wyższym ryzyku prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu może świadczyć w szczególności nietypowa lub nadmiernie złożona struktura własnościowa klienta, biorąc pod uwagę rodzaj i zakres prowadzonej przez niego działalności gospodarczej;
8. IO ustalając i analizując skomplikowaną i wielopoziomową strukturę własności jest zobligowana w szczególności do skorelowania tej okoliczności z rodzajem i zakresem prowadzonej przez klienta działalności gospodarczej a w konsekwencji rozważenia przypisania wyższego ryzyka i zastosowania wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego. Również wykorzystywanie przez klienta form prawnych ograniczających dostęp do informacji o właścicielach nie może pozostawać bez wpływu na poziom przypisanego klientowi poziomemu ryzyka;
9. IO, która nie może zastosować jednego ze środków bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w art. 34 ust. 1 ustawy AML (w tym środka polegającego na identyfikacji BR, weryfikacji jego tożsamości oraz ustalenia struktury własności i kontroli klienta):
 - nie nawiązuje stosunków gospodarczych,
 - nie przeprowadza transakcji okazjonalnej,
 - nie przeprowadza transakcji za pośrednictwem rachunku bankowego,
 - rozwiązuje stosunki gospodarcze;
10. Katalog działań związanych z identyfikacją klienta, weryfikacją jego tożsamości i ustaleniem struktury własności i kontroli klienta musi być dostosowany do konkretnego i indywidualnego stanu faktycznego;
11. Dla wskazania jako BR osoby fizycznej zajmującej wyższe stanowisko kierownicze nie jest wystarczające ogólne stwierdzenie o wystąpieniu skomplikowanej i wielopoziomowej struktury własności. IO w ramach stosowania środków bezpieczeństwa finansowego jest zobligowana do ustalenia struktury własności i kontroli klienta – to jest zidentyfikowania konkretnych poszczególnych podmiotów a następnie identyfikacji BR i weryfikacji jego

tożsamości. Dopiero gdy analiza struktury własności klienta prowadzi do wniosku, iż brak jest możliwości ustalenia lub istnieją wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret od pierwsze do czwarte ustawy AML - możliwe jest ustalenie jako BR osoby fizycznej zajmującej wyższe stanowisko kierownicze (zgodnie z art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a z tiret piąte ustawy AML);

12. W sytuacji gdy IO ustaliła jako BR, na podstawie art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret piąte ustawy AML, osobę fizyczną zajmującą wyższe stanowisko kierownicze, to IO ma obowiązek udokumentować:

- wszystkie podjęte czynności zmierzające do ustalenia tożsamości osób fizycznych określonych w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret od pierwsze do czwarte ustawy AML (przykładowo pozyskanie odpisu z KRS klienta, umowy spółki klienta, umowy przeniesienia własności udziałów klienta, spisanie przez pracownika notatki z rozmowy telefonicznej z przedstawicielem klienta),
- wszystkie okoliczności, które zostały uznane przez IO jako powodujące brak możliwości ustalenia lub wątpliwości co do tożsamości osób fizycznych określonych w art. 2 ust. 2 pkt 1 lit. a tiret od pierwsze do czwarte ustawy AML (przykładowo ustalenie, że każdy wspólnik klienta - osoba fizyczna - posiada 20% udziałów),
- wszystkie utrudnienia związane z uzasadnionymi czynnościami podejmowanymi w celu weryfikacji tożsamości BR tj. osoby fizycznej zajmującej wyższe stanowisko kierownicze (przykładowo brak zgłoszenia informacji o BR do CRBR, utrudnienia związane z brakiem fizycznej obecności BR, utrudnienia związane z wideoweryfikacją).

Niniejsze opracowania ma wyłącznie charakter informacyjny, nie stanowi wyczerpującego opracowania tematu i nie stanowi opinii prawnej ani porady prawnej.

Jeżeli jesteście Państwo zainteresowani szczegółowymi informacjami w odniesieniu do wskazanego powyżej zakresu, zapraszamy do bezpośredniego kontaktu.

Masz pytania napisz lub zadzwoń

+48 603 969 569

kancelaria@rsplegal.pl

¹ <https://www.gov.pl/web/finanse/komunikaty-giif>,

² <https://www.gov.pl/web/finanse/komunikat-nr-35-w-sprawie-ogolnogrupowych-procedur-w-zakresie-amlcft-oraz-korzystania-z-uslug-podmiotow-trzecich-przy-stosowaniu-srodkow-bezpieczenstwa-finansowego>,

³ <https://www.gov.pl/web/finanse/komunikat-nr-36-w-sprawie-oceny-ryzyka-instytucji-obowiazanej>,

⁴ <https://www.gov.pl/web/finanse/komunikat-nr-37-w-sprawie-zasad-odnotowywania-rozbieznosci-miedzy-informacjami-zgromadzonymi-w-crbr-a-ustalonymi-przez-instytucje-obowiazana-informacjami-o-beneficjencie-rzeczywistym-klienta>.

⁵ <https://www.gov.pl/web/finanse/komunikat-nr-38-w-sprawie-braku-mozliwosci-ustalenia-lub-watpliwosci-co-do-tozsamosci-osob-fizycznych-okreslonych-w-art-2-ust-2-pkt-1-lit-a-tiret-pierwszymczwartym-ustawy-aml>.

⁶ https://www.knf.gov.pl/komunikacja/komunikaty?articleId=69504&p_id=18

⁷ <https://crbr.podatki.gov.pl/adcrbr/#/>